

Súd: Správny súd v Banskej Bystrici
Spisová značka: ZA-29Sa/2/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5023200056
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Antalová
ECLI: ECLI:SK:SpSBB:2024:5023200056.1

Uznesenie

Správny súd v Banskej Bystrici v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D. proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, ústredie, ul. 29. augusta č. 8 – 10, 813 63 Bratislava, v konaní o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy takto

rozhodol:

Žalobu zamieťa.
Žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobné body

1. Žalobca sa správnou žalobou doručenu Krajskému súdu v Žiline ako správne mu súdu dňa 27.02.2023 domáhal odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy - Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava (ďalej len „žalovaný“) v konaní o jeho žiadosti zo dňa 23.10.2022 (ďalej aj „žiadost“), ktorou žiadal o priznanie invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1 a nasl. zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 461/2003 Z. z.“ alebo „Zákon o sociálnom poistení“). Žalobca navrhol, aby správny súd „uložil Sociálnej poisťovni povinnosť rozhodnúť v lehote 14 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku o jeho žiadosti z 23.10.2022.“ V správnej žalobe žalobca uviedol, že písomnou žiadosťou zo dňa 23.10.2022 opakovane požiadal žalovaného o priznanie invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení, na ktorý mu vznikol zákonný nárok. Poukázal na § 210 ods. 2 Zákona o sociálnom poistení, podľa ktorého je príslušný orgán Sociálnej poisťovne povinný rozhodnúť (teda vydať písomné rozhodnutie) v lehote do 60 dní odo dňa doručenia žiadosti, pričom rozhodnutie podľa § 209 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní. Žalovaný v zákonom stanovenom termíne písomným rozhodnutím o jeho žiadosti z 23.10.2022 nerozhodol a písomné rozhodnutie nevydal ani po márnom uplynutí lehoty. Žalobca podaním zo dňa 09.01.2023 podal sťažnosť pre porušenie právnych predpisov podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 9/2010 Z. z.“), (ďalej len „sťažnosť“). Z Oznámenia o výsledku prešetrenia sťažnosti zo dňa 25.01.2023 vyplýva, že žalovaný vyhodnotil sťažnosť žalobcu zo dňa 09.01.2023 ako neopodstatnenú. Nevydanie rozhodnutia žalovaný odôvodnil tým, že v zmysle § 184 ods. 1 a 5 a § 185 (Zákona o sociálnom poistení) sa žiadost o priznanie dávky podáva na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou a až na základe takto podanej žiadosti Sociálna poisťovňa vydá rozhodnutie. Žalobca poukázal na § 184 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení, v zmysle ktorého sa dávkové konanie začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby, ktorá si uplatnila nárok na dávku a nárok na jej výplatu. Túto povinnosť žalobca splnil dňom 08.08.2016, kedy na predpísanom tlačive podal žiadost o priznanie a výplatu invalidného dôchodku. Ustanovenie § 184 ods. 5 Zákona o sociálnom poistení podľa žalobcu neurčuje, že opakovaná žiadost o invalidný dôchodok sa opäť musí podať na predpísanom tlačive. Poukázal aj na ust. § 185 ods. 3 Zákona o sociálnom poistení, v zmysle ktorého za deň uplatnenia nároku na dôchodkové dávky a úrazové dávky okrem úrazového príplatku, rehabilitačného a rekvalifikačného a nároku na ich výplatu sa považuje deň, keď fyzická osoba prvýkrát požiadala príslušnú organizačnú zložku Sociálnej poisťovne o spísanie žiadosti o priznanie dávky. Tým, že žalovaný nerozhodol rozhodnutím o opakovanej žiadosti žalobcu zo dňa 23.10.2022 o priznanie

a vyplácanie invalidného dôchodku, vedome porušil jeho právo vyplývajúce z § 214 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení, podľa ktorého proti rozhodnutiu organizačnej zložky má právo účastník konania podať odvolanie. Vzhľadom na to, že žalovaný ani na základe podanej sťažnosti zo dňa 07.01.2023 (správne malo byť uvedené zo dňa 09.01.2023) nevydal rozhodnutie, žalobca podal správnu žalobu pre nečinnosť a žiadal o poskytnutie súdnej ochrany. V prílohe správnej žaloby žalobca predložil kópiu sťažnosti a Oznámenia žalovaného o výsledku prešetrenia sťažnosti.

Vyjadrenie žalovaného

2. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe uviedol že žalobca požiadal žalovaného o priznanie invalidného dôchodku žiadosťou zo dňa 08.08.2016 na predpísanom tlačive, o ktorej bolo rozhodnuté rozhodnutím žalovaného č. 630 222 6458 0 zo dňa 30.08.2016 a rozhodnutím generálneho riaditeľa žalovaného č. 630 222 6458 0 zo dňa 18.12.2016. Uvedené rozhodnutia obsahovali všetky náležitosti stanovené v § 209 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení. Následne žalobca požiadal žalovaného o priznanie invalidného dôchodku podaním zo dňa 21.07.2019 a opakovane podaniami zo dňa 03.11.2020, 27.07.2021 a 23.10.2022, pričom tieto podania - neformálne žiadosti neobsahovali formálne náležitosti tak, ako to striktne vyžaduje § 184 ods. 5 Zákona o sociálnom poistení, a preto na základe týchto žiadostí nedošlo k začatiu administratívneho konania o priznanie dávky a nemohlo byť ani vydané rozhodnutie o týchto žiadostiach. Keďže na základe týchto podaní žalobcu administratívne konania začaté neboli, nie je možné konanie žalovaného kvalifikovať ako nečinnosť orgánu verejnej správy v zmysle, ako je definovaná v § 3 písm. d) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“). V preskúmvanej veci teda ani na základe podania neformálnej žiadosti o invalidný dôchodok zo dňa 23.10.2022 nebola splnená podmienka stanovená v § 3 ods. 1 písm. d) SSP a to, že orgán verejnej správy protiprávne nepokračuje v začatom administratívnom konaní, keďže v danej veci administratívne konanie nezačalo. Žalovaný poukázal na to, že uvedený právny záver vyslovil už v predchádzajúcom konaní, na základe totožnej žaloby žalobcu zo dňa 02.12.2019, Krajský súd v Žiline vo svojom Uznesení č. k. 28Sa/46/2019 zo dňa 23.06.2012. Správnosť uvedeného uznesenia potvrdil Najvyšší súd Slovenskej republiky Rozsudkom č. k. 9Sk/29/2020 zo dňa 25.11.2020. Ďalej žalovaný poukázal na to, že vo veci prebiehalo konanie o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 630 222 6458 0 z o dňa 11.06.2020, ktorým bola žalobcovi zamietnutá jeho žiadosť o invalidný dôchodok zo dňa 04.11.2019. V odvolacom konaní bolo toto rozhodnutie potvrdené rozhodnutím generálneho riaditeľa žalovaného č. 630 222 6458 0 zo dňa 31. 07.2020. Žalobca následne podal žalobu na Krajskom súde v Žiline, ktorou sa domáhal preskúmania prvostupňového rozhodnutia (nie rozhodnutia vydaného v odvolacom konaní) a Krajský súd v Žiline žalobu odmietol Uznesením č. k. 26Sa/25/2020 zo dňa 02.09.2021. Po podaní kasačnej sťažnosti žalobcom Najvyšší súd Slovenskej republiky Uznesením č. k. 7Ssk/108/2021 zo dňa 23. februára 2022 kasačnú sťažnosť zamietol. Žalobca požiadal opakovane o invalidný dôchodok žiadosťou zo dňa 02.08.2021, táto žiadosť však bola neformálna a nebola spísaná v súlade s § 184 ods. 1 a 5 Zákona o sociálnom poistení na predpísanom tlačive. V zmysle uvedeného ustanovenia sa žiadosť o priznanie dávky podáva na tlačive určenom žalovaným. O spôsobe a nutnosti podania žiadosti o invalidný dôchodok bol žalobca informovaný žalovaným. Keďže žalobca ani žiadosťou zo dňa 02.08.2021 a následne ani žiadosťou zo dňa 14.02.2022 nepožiadaval (o dávku) stanoveným spôsobom, t. j. na tlačive určenom žalovaným, nebolo vydané rozhodnutie, ktoré by obsahovalo náležitosti uvedené v § 209 Zákona o sociálnom poistení a na jeho vydanie sa nevzťahovala lehota uvedená v § 210 ods. 2 cit. zákona. Na podanie, teda neformálnu žiadosť žalobcu, žalovaný reagoval listom zo dňa 22.02.2022, ktorým žalobcu opakovane podrobne informoval o postupe pri podaní žiadosti o dôchodkovú dávku. Následne žalobca požiadal o invalidný dôchodok žiadosťou zo dňa 23.10.2022, táto žiadosť však bola opakovane neformálna, nebola spísaná v súlade s § 184 ods. 1 a 5 Zákona o sociálnom poistení na predpísanom tlačive. O postupe pri podávaní žiadosti o invalidný dôchodok bol žalobca informovaný (opakovane) osobitným listom žalovaného zo dňa 28.11.2022. Následne žalobca podal sťažnosť zo dňa 09.01.2023, na ktorú žalovaný reagoval listom zo dňa 25.01.2023, v ktorom žalobcu opätovne podrobne poučil o postupe pri podávaní žiadosti o invalidný dôchodok. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je zjavné, že žalovaný v konaní nebol nečinný, a preto navrhol žalobu zamietnuť podľa § 249 SSP.

Replika žalobcu

3. Žalobca v replike k vyjadreniu žalovaného k správnej žalobe zopakoval svoje tvrdenia uvedené v písomnom vyhotovení správnej žaloby a mal za to, že žalovaný bol nečinný, pretože v zákonom stanovenej 60 dňovej lehote, a ani po márnom uplynutí tejto lehoty, nerozhodol písomným rozhodnutím o jeho žiadosti o invalidný dôchodok zo dňa 23.10.2022, ako mu to prikazuje § 209 ods. 1 a § 210 ods. 2

Zákona o sociálnom poistení. K uvedenému tvrdeniu žalobcu sa podľa jeho názoru žalovaný v písomnom vyjadrení k správnej žalobe nevyjadril. Tým, že žalovaný nerozhodol o jeho žiadosti rozhodnutím, vedome porušil právo žalobcu vyplývajúce mu z § 214 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení a právo podľa § 6 ods. 1 SSP. Žalobca mal za to, že v správnej žalobe zdôvodnil, prečo nepodal žiadosť o priznanie a vyplácanie invalidného dôchodku zo dňa 23.10.2022 na predpísanom tlačíve, k čomu sa žalovaný vo vyjadrení rovnako nevyjadril. Poukázal na to, že svoju povinnosť splnil dňa 08.08.2016, kedy na predpísanom tlačíve podal žiadosť o priznanie a výplatu invalidného dôchodku. Ustanovenie § 184 ods. 5 Zákona o sociálnom poistení podľa žalobcu neurčuje, že opakovaná žiadosť o invalidný dôchodok sa opäť musí podať na predpísanom tlačíve. Žalobca navrhol, aby správny súd „podľa § 250 ods. 1 SSP uznesením uložil žalovanému povinnosť písomným rozhodnutím rozhodnúť o jeho žiadosti o invalidný dôchodok zo dňa 23.10.2022 v lehote jedného mesiaca po doručení uznesenia.“ Žalobca zotrval na svojom návrhu, aby správny súd nariadil vo veci pojednávanie.

Posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov

4. Zákomom č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 151/2022 Z.z.“) bol zriadený Správny súd v Banskej Bystrici. Podľa § 3 ods. 3 písm. a) citovaného zákona výkon súdnictva prechádza od 01. júna 2023 z krajských súdov na správne súdy vo všetkých veciach, v ktorých je od 01. júna 2023 daná právomoc správnych súdov, a to z Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Trenčíne a Krajského súdu v Žiline na Správny súd v Banskej Bystrici. Vzhľadom na uvedené sa toto konanie vedené pôvodne na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 29Sa/2/2023 vedie na Správnom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. ZA- 29Sa/2/2023.

5. Správny súd v Banskej Bystrici zistil, že žalobca podal správnu žalobu na Krajskom súde v Žiline, ktorý v zmysle § 9 a § 13 ods. 2 SSP nebol miestne príslušným správnym súdom. Podľa § 13 ods. 2 SSP ak nemožno určiť miestnu príslušnosť podľa odseku 1, je miestne príslušným správnym súdom, v ktorého obvode má sídlo žalovaný orgán verejnej správy. V tomto prípade žalovaný orgán verejnej správy má sídlo v Bratislave, preto miestne príslušným správnym súdom bol v čase podania správnej žaloby Krajský súd v Bratislave. Vzhľadom na to, že Krajský súd v Žiline po doručení správnej žaloby nepostupoval podľa § 18 ods. 2 SSP (t. j. vec nepostúpil uznesením miestne príslušnému súdu - Krajskému súdu v Bratislave), ale začal vo veci vykonávať úkony (doručil správnu žalobu žalovanému, vyzval žalovaného na vyjadrenie k správnej žalobe, vyžiadal si zaslanie administratívneho spisu od orgánu verejnej správy), založil si miestnu príslušnosť na prejednanie veci. Z obsahu súdneho spisu Krajského súdu v Žiline vyplýva, že žalobca ani žalovaný v priebehu konania pred Krajským súdom v Žiline, a ani po postúpení veci Správneho súdu v Banskej Bystrici (v dôsledku prechodu výkonu súdnictva z krajských súdov na správne súdy v zmysle zák. č. 151/2022 Z. z.), nevzniesli námietku miestnej nepríslušnosti. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, ako aj na značný časový odstup od podania správnej žaloby proti nečinnosti orgánu verejnej správy, charakter správnej žaloby (tvrdená nečinnosť orgánu verejnej správy) a výslovný prejav zástupkyne žalovaného na pojednávaní dňa 26.03.2024, ktorá nenamietala miestnu nepríslušnosť Správneho súdu v Banskej Bystrici na prejednanie veci, správny súd vec prejednal v zmysle podanej správnej žaloby.

6. Správny súd v Banskej Bystrici na návrh žalobcu nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktoré boli účastníci konania riadne a včas predvolaní. Žalobca sa na pojednávanie bez ospravedlnenia nedostavil, preto správny súd vec prejednal v neprítomnosti žalobcu (§ 114 SSP).

7. Poverená zástupkyňa žalovaného na pojednávaní uviedla, že nemá námietky proti vecnej a miestnej príslušnosti Správneho súdu v Banskej Bystrici na prejednanie správnej žaloby žalobcu proti nečinnosti orgánu verejnej správy. Zotrvala na svojom vyjadrení zo dňa 03.04.2023 k správnej žalobe a poukázala na § 184 Zákona o sociálnom poistení, ktorý upravuje začatie konania v dávkových veciach, pričom konanie začína na návrh, ktorý je žiadateľ povinný podať na predpísanom tlačíve. Pokiaľ nezačalo konanie na základe takto formálne podanej žiadosti (vo forme tlačíva predpísaného žalovaným) a takéto tlačívo nebolo žalovanému doručené, nezačalo administratívne konanie a žalovaný o tejto žiadosti nemohol rozhodovať, a teda ani vydať rozhodnutie v zmysle § 209 a nasl. Zákona o sociálnom poistení. Žalobca podal svoju žiadosť zo dňa 23.10.2022 neformálne, teda nie na predpísanom tlačíve, a teda takéto žiadosť nebola podaná v zmysle zákona. Žalovaný pritom opakovane žalobcu poučil o spôsobe, akým si môže uplatniť nárok na dávku (invalidný dôchodok), uvedený postup a poučenie vyplýva aj z listu žalovaného zo dňa 28.11.2022, ktorým žalovaný reagoval na podanú neformálnu žiadosť žalobcu zo dňa 23.10.2022, v ktorej žalobcu opakovane poučil o tom, že neformálne podaná žiadosť nie je podaná v zmysle § 184 ods. 1 a 5 Zákona o sociálnom poistení. Poverená zástupkyňa žalovaného zároveň poukázala aj na závery vyslovené v Uznesení Krajského súdu v Žiline č. k. 27Sa/46/2019 zo

dňa 23.06.2020 i Najvyššieho súdu SR v Rozsudku č. k. 9Sk/29/2020 zo dňa 25.11.2020. Predmetný list zo dňa 28.11.2022 zástupkyňa žalovaného predložila správne súdu. Poukázala aj na skutočnosť, že o postupe, akým si mal žalobca uplatniť zákonom stanoveným spôsobom žiadosť o dávku, žalovaný žalobcu informoval aj v Oznámení o prešetrení jeho sťažnosti. Navrhla, aby správny súd správnu žalobu ako nedôvodnú podľa § 249 SSP zamietol a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

8. Podľa § 3 ods. 1 písm. d) SSP na účely tohto zákona sa rozumie nečinnosťou orgánu verejnej správy stav, keď orgán verejnej správy protiprávne nepokračuje v začatom administratívnom konaní, alebo stav, keď orgán verejnej správy protiprávne z úradnej povinnosti nezačal administratívne konanie; nečinnosťou orgánu verejnej správy nie je stav, keď z rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy vyplýva, prečo orgán verejnej správy v administratívnom konaní nekoná a po vydaní rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy nedošlo k podstatnej zmene okolností,

9. Podľa § 6 ods. 1, ods. 2 písm. e) SSP (1) Správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

(2) Správne súdy rozhodujú v konaniach o

e) žalobách proti nečinnosti orgánu verejnej správy.

10. Podľa § 135 ods. 2 písm. a) SSP pre správny súd je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia alebo vydania jeho rozhodnutia, ak ide o konanie podľa § 6 ods. 2 písm. d) až f) a i) až k).

11. Podľa § 242 ods. 1 SSP žalobca sa môže žalobou domáhať odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy v začatom administratívnom konaní. Žalobca podľa § 244 ods. 1, ktorý nie je orgánom verejnej správy, sa žalobou môže domáhať aj primeraného finančného zadosťučinenia vzniknutého v dôsledku nečinnosti orgánu verejnej správy.

12. Podľa § 244 ods. 1 SSP žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ako účastník administratívneho konania namietajúci nečinnosť orgánu verejnej správy neúspešne vyčerpala sťažnosť podľa osobitného predpisu alebo podnet na prokuratúre.

13. Podľa § 245 SSP žalovaným je orgán verejnej správy, ktorý podľa žalobcu má povinnosť vydať rozhodnutie alebo opatrenie, vykonať úkon alebo začať z úradnej povinnosti administratívne konanie.

14. Podľa § 246 ods. 1, 2 SSP (1) V žalobe sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

a) označenie druhu žaloby,

b) označenie žalovaného,

c) označenie konania alebo veci, v ktorej sa žalobca domáha odstránenia nečinnosti,

d) žalobné body,

e) označenie dôkazov, ak sa ich žalobca dovoľáva,

f) žalobný návrh.

(2) K žalobe fyzickej osoby, právnickej osoby a zainteresovanej verejnosti musí byť pripojené oznámenie o výsledku prešetrenia sťažnosti podľa osobitného predpisu alebo vybavenie podnetu prokurátorom.

15. Podľa § 249 SSP ak správny súd po preskúmaní nezistí nečinnosť žalovaného, uznesením žalobu zamietne.

16. Predtým, ako správny súd pristúpil k meritórnemu prejednaniu veci skúmal, či sú splnené procesné podmienky na vedenie konania podľa § 244 ods. 1 SSP, z ktorého vyplýva, že súdnu ochranu pred nečinnosťou orgánu verejnej správy zákon priznáva len takej fyzickej (alebo právnickej osobe), ktorá ako účastník administratívneho konania neúspešne vyčerpala sťažnosť podľa osobitného predpisu alebo podnet na prokuratúre, teda žalobcovi, ktorý sa bezúspešne pokúsil dosiahnuť nápravu zákonom stanovenými prostriedkami. Z ustanovenia § 246 ods. 2 SSP vyplýva žalobcovi povinnosť pripojiť k správnej žalobe oznámenie o výsledku prešetrenia sťažnosti podľa osobitného predpisu alebo vybavenie podnetu prokurátorom. V preskúmanom prípade bolo zistené, že tieto zákonné podmienky žalobca splnil, keď dňa 09.01.2023 podal sťažnosť na postup žalovaného v konaní o jeho žiadosti o priznanie invalidného dôchodku zo dňa 23.10.2022 v zmysle zák. č. 9/2010 Z. z., na ktorú sťažnosť obdržal od žalovaného odpoveď vo forme podania označeného ako Oznámenie o výsledku prešetrenia sťažnosti zo dňa 25.01.2023, z ktorého vyplýva, že sťažnosť žalobcu bola vyhodnotená ako neopodstatnená (uvedené listiny žalobca pripojil v prílohe správnej žaloby).

17. Nečinnosť orgánu verejnej správy je definovaná v § 3 ods. 1 písm. d) SSP, v zmysle ktorého nečinnosťou orgánu verejnej správy sa rozumie stav, keď orgán verejnej správy protiprávne nepokračuje v začatom administratívnom konaní, alebo stav, keď orgán verejnej správy protiprávne z úradnej

povinnosti nezačal administratívne konanie. Protiprávnosť je daná tým, že povinnosť orgánu verejnej správy riadne a včas uskutočniť konkrétne administratívne konanie vyplýva vždy zo znenia príslušného všeobecne záväzného právneho predpisu a súčasne má aj ústavnoprávny rozmer. Protiprávnosť teda znamená, že pasivita orgánu verejnej správy je v rozpore s normatívne ustanovenou povinnosťou orgánu verejnej správy konať. Takáto povinnosť konať vyplýva z konkrétneho zákonného ustanovenia, pretože pôsobnosť orgánu verejnej správy, vrátane lehôt, v rámci, ktorých sa má táto realizovať, je v zásade upravená v zákonnej forme. Povinnosť orgánu verejnej správy konať bez prietáhov má svoj ústavnoprávny základ priamo vymedzený v článku 48 ods. 2 Ústavy SR a možno ju vyabstrahovať aj z článku 1 ods. 1 Ústavy SR, pretože nečinnosť orgánu verejnej správy narúša aj princíp právnej istoty. Súčasne pre orgány štátnej správy a štátne orgány platí aj povinnosť konať spôsobom ustanoveným zákonom podľa článku 2 ods. 2 Ústavy SR. Napokon požiadavka na konanie orgánu verejnej správy bez prietáhov vyplýva aj z článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“). Podľa ustálenej súdnej judikatúry nečinnosť orgánu verejnej správy znamená nielen to, keď orgán verejnej správy je úplne nečinný (pasívny), t. j. ak vôbec nekoná, alebo prestane konať, ale aj prípad, keď orgán verejnej správy koná s dlhými časovými odstupmi medzi jednotlivými úkonmi. Nečinnosťou je aj také konanie orgánu verejnej správy, ktoré zahŕňa vykonávanie nezmyselných a neúčelných úkonov, alebo nedôsledné plnenie povinností vyplývajúcich zo zákona. Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Sžnč/3/2011 skonštatoval, že: „Nečinnosťou orgánu verejnej správy sa teda rozumie jeho pasivita vo veciach, ktoré mu boli predložené na rozhodnutie, aj keď niet žiadnej zákonnej alebo faktickej prekážky na to, aby správny orgán konal a rozhodol. Nečinnosť môže spočívať v opomenutí správneho orgánu vykonať predpísaný úkon alebo v zbytočných prietáhoch v jeho postupe.“... „Nekonanie musí byť v rozpore s konkrétnym zákonným ustanovením, ktoré obsahuje príkaz pre správny orgán postupovať, konať, vykonávať určité procesné úkony a rozhodovať.“ (Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 225/08).

18. Z administratívneho spisu vyplýva, že žalobca o invalidný dôchodok prvýkrát požiadal žiadosťou zo dňa 08.08.2016 na predpísanom tlačive. O predmetnej žiadosti bolo podľa vyjadrenia žalovaného rozhodnuté rozhodnutiami žalovaného č. 630 222 6458 0 zo dňa 30.08.2016 (prvostupňové rozhodnutie) a rozhodnutím generálneho riaditeľa žalovaného č. 630 222 6458 0 zo dňa 18.12.2016 (druhostupňové rozhodnutie). Podľa vyjadrenia žalovaného, ktoré žalobca nerozporoval, žalobca následne požiadal žalovaného o priznanie invalidného dôchodku ďalšími opakovanými neformálnymi podaniami (zo dňa 03.11.2020, 27.07.2021 a 23.10.2022), o ktorých žalovaný nerozhodoval, pretože neboli podané na predpísanom tlačive v zmysle § 184 ods. 5 zák. č. 461/2003 Z. z., nedošlo k začatiu administratívneho konania o priznanie dávky a nemohlo byť teda vydané rozhodnutie o uvedených žiadostiach. Z vyjadrenia žalovaného ďalej vyplýva, že žalobca opakovane požiadal o invalidný dôchodok neformálnou žiadosťou zo dňa 02.08.2021, ako aj zo dňa 14.02.2022, na ktorú neformálnu žiadosť žalovaný reagoval listom zo dňa 22.02.2022, v ktorom žalobcu opakovane podrobne informoval o postupe pri podaní žiadosti o dôchodkovú dávku.

19. Z administratívneho spisu (i z tvrdení účastníkov konania) vyplýva, že žalobca písomným podaním označeným ako Žiadosť o invalidný dôchodok zo dňa 23.10.2022 (opakovane) požiadal Sociálnu poisťovňu, ústredie Bratislava (žalovaného) o invalidný dôchodok v zmysle § 70 ods. 1 a nasl. zák. č. 461/2003 Z. z., t. j. žiadosťou, ktorá nebola podaná na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou. Uvedené podanie bolo vyhotovené samotným žalobcom v listinnej forme a bolo doručené žalovanému dňa 31.10.2022. Uvedené skutočnosti neboli medzi účastníkmi konania sporné.

20. Žalovaný na doručení žiadosti žalobcu zo dňa 23.10.2022 reagoval listom zo dňa 28.11.2022 (č. I. 69 súdneho spisu), v ktorom žalobcovi oznámil, že dôvody, pre ktoré žalovaný nemôže vydať rozhodnutie vo veci invalidného dôchodku mu boli oznamované opakovane, ostatný krát listom zo dňa 13.04.2022 a súčasne bol opakovane podrobne informovaný o podmienkach nároku na invalidný dôchodok, o dôvodoch zamietnutia (riadne podanej) žiadosti o invalidný dôchodok, o skutočnostiach tvoriacich podklad na vydanie rozhodnutia, ako aj o spôsobe uplatnenia nároku na invalidný dôchodok. Žalobcovi oznámil, že v súlade s platnými právnymi predpismi poistenci pre vydanie rozhodnutia o dôchodkovej dávke musia požiadať predpísaným spôsobom v súlade so Zákomom o sociálnom poistení. Keďže žalobca podaním zo dňa 23.10.2022 nepožiadaval o invalidný dôchodok tak, ako to vyžaduje § 184 ods. 1 a 5 Zákona o sociálnom poistení, t. j. zákonom stanoveným spôsobom, nemôže byť v predmetnej veci vydané rozhodnutie. Žalovaný v liste poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Žiline (č. k. 28Sa/46/2019 zo dňa 23.06.2020) i Najvyššieho súdu SR (č. k. 9Sk/29/2020 zo dňa 25.11.2020), z ktorých tiež vyplýva nutnosť spisania žiadosti o dôchodok predpísaným spôsobom stanoveným zákonom.

21. Žalobca sa následne sťažnosťou zo dňa 09.01.2023, doručenu žalovanému, domáhal nápravy v zmysle § 3 ods. 1 písm. a) a b) zák. č. 9/2010 Z. z., v ktorej uviedol, že v zákonom stanovenej lehote a ani po jej márnom uplynutí nebolo vo veci jeho žiadosti o priznanie invalidného dôchodku zo dňa 23.10.2022 rozhodnuté, nebolo vydané písomné rozhodnutie s možnosťou podať odvolanie. V sťažnosti sa vyjadril k argumentácii žalovaného uvedenej v liste zo dňa 28.11.2022, týkajúcej sa povinnosti žalobcu podať žiadosť o invalidný dôchodok na predpísanom tlačive, s ktorou nesúhlasil.

22. Z Oznámenia o výsledku prešetrenia sťažnosti zo dňa 25.01.2023 vyplýva, že o žiadosti žalobcu o priznanie invalidného dôchodku zo dňa 08.08.2016 (podanej na predpísanom tlačive) bolo právoplatne rozhodnuté dňa 30.08.2016, vrátane rozhodnutia o podanom odvolaní zo dňa 08.12.2016. Rovnako o ďalšej formálnej žiadosti žalobcu spísanej dňa 24.04.2020 na predpísanom tlačive bolo rozhodnuté dňa 11.06.2020 a o následnom odvolaní bolo rozhodnuté dňa 31.07.2020. Napriek opakovaným poučeniam, zdôvodneným príslušnými ustanoveniami právnych predpisov a stanoviskami vyslovenými konajúcimi súdmi, ktorými bol žalobca informovaný o zákonnej povinnosti spísania každej žiadosti o dôchodok na predpísanom tlačive určenom Sociálnou poisťovňou, žalobca opakovane podával nekvalifikované, neformálne žiadosti (naposledy listom zo dňa 23.10.2022) a tvrdil, že len prvá žiadosť musí byť podaná na predpísanom tlačive. Toto tvrdenie podľa žalovaného nemá oporu v Zákone o sociálnom poistení. Žalovaný v predmetnom liste poukázal na to, že žalobca bol o nevyhnutnosti podania každej žiadosti o dôchodok na predpísanom tlačive Sociálnou poisťovňou opakovane informovaný aj v rámci predchádzajúcich oznámení výsledkov prešetrenia jeho sťažností (12.11.2019, 20.03.2020, 15.02.2021, 06.04.2021, 09.08.2021, 02.03.2022, 28.04.2022 a 30.05.2022). Žalovaný tiež poukázal na to, že s vyššie uvedeným právnym názorom Sociálnej poisťovne sa stotožnil aj Krajský súd v Žiline i Najvyšší súd SR v označených rozhodnutiach, z ktorých vyplýva, že na každú novú žiadosť sa vzťahujú rovnaké kvalitatívne požiadavky a musí byť podaná na predpísanom tlačive. Žalovaný konštatoval, že žalobca ani podaním zo dňa 23.10.2022 nepožiadaval o invalidný dôchodok zákonom stanoveným spôsobom, t. j. na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou, nemohlo byť preto v predmetnej veci vydané rozhodnutie v zmysle § 209 a nasl. Zákona o sociálnom poistení a na vybavenie tejto žiadosti sa nevzťahovala lehota uvedená v § 210 ods. 2 Zákona o sociálnom poistení. O spôsobe uplatnenia nároku na invalidný dôchodok bol žalobca informovaný aj v reakcii žalovaného na jeho žiadosť zo dňa 23.10.2022 listom žalovaného zo dňa 28.11.2022. Vzhľadom na uvedené skutočnosti nebolo zistené porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov a sťažnosť žalobcu bola vyhodnotená ako neopodstatnená.

23. Podľa § 184 ods. 1, 5, 9 Zákona o sociálnom poistení (1) Dávkové konanie sa začína, ak tento zákon neustanovuje inak, na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby, ktorá si uplatnila nárok na dávku a nárok na výplatu dávky.

(5) Žiadosť o priznanie dávky sa podáva na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou, ak odseky 12 až 14 neustanovujú inak. Fyzická osoba uvedená v odseku 1 je povinná preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na dávku a nárok na jej výplatu spôsobom určeným Sociálnou poisťovňou nárok na výplatu dávky.

(9) Žiadosť o začatie dávkového konania a nedávkového konania sa podáva v miestne príslušnej pobočke, ak tento zákon neustanovuje inak.

24. Podľa § 185 ods. 1, 3 Zákona o sociálnom poistení (1) Za deň začatia konania sa považuje deň, keď bola žiadosť doručená príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne. Za deň začatia konania o dôchodkových dávkach a úrazových dávkach sa považuje aj deň spísania žiadosti o dávku pobočkou.

Dávkové konanie o priznaní nemocenského na základe žiadosti podľa 184 ods. 13 písm. a) sa začína (3) Za deň uplatnenia nároku na dôchodkové dávky a úrazové dávky okrem úrazového príplatku, rehabilitačného a rekvalifikačného a nároku na ich výplatu sa považuje deň, keď fyzická osoba prvýkrát požiadala príslušnú organizačnú zložku Sociálnej poisťovne o spísanie žiadosti o priznanie dávky.

25. Podľa § 209 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 Zákona o sociálnom poistení (1) Rozhodnutie organizačnej zložky Sociálnej poisťovne sa vydáva písomne, ak tento zákon neustanovuje inak. Rozhodnutie musí byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

(2) Rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní. Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v celom rozsahu.

(3) Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Ak sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, organizačná zložka Sociálnej poisťovne určí pre ňu lehotu.

(4) V odôvodnení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala.

(5) Poučenie o odvolaní obsahuje údaj, či je rozhodnutie konečné alebo či sa možno proti nemu odvolať, v akej lehote a kde možno odvolanie podať.

(6) V rozhodnutí sa uvedie aj organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá rozhodnutie vydala, dátum vydania rozhodnutia, meno a priezvisko účastníkov konania. Na rozhodnutí musí byť odtlačok úradnej pečiatky a podpis s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby.

(7) Chyby v písaní, v počtoch a iné zrejme nesprávnosti v písomnom vyhotovení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne kedykoľvek aj bez návrhu opraví a upovedomí o tom účastníkov konania.

26. Podľa § 210 ods. 2 Zákona o sociálnom poistení organizačné zložky Sociálnej poisťovne sú povinné rozhodnúť vo veciach uvedených v odseku 1 najneskôr do 60 dní od začatia konania, v mimoriadne zložitých prípadoch možno túto lehotu predĺžiť najviac o 60 dní, čo treba oznámiť účastníkom konania.

27. Žalobca v správnej žalobe namietal, že žalovaný v zákonom stanovenej lehote (§ 210 ods. 2 Zákona o sociálnom poistení), ani po jej márnom uplynutí, nevydal písomné rozhodnutie o jeho žiadosti zo dňa 23.10.2022, ktorou opakovane požiadal žalovaného o priznanie invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení. Poukázal pritom na § 184 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení, podľa ktorého sa dávkové konanie začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby, ktorá si uplatnila nárok na dávku a nárok na jej výplatu. Z uvedených tvrdení žalobcu správny súd vychádzal pri posudzovaní typu správnej žaloby proti nečinnosti, ktorú subsumoval pod ust. § 242 ods. 1 SSP, keďže žalobca v podstate tvrdil, že žalovaný je v administratívnom konaní začatom na základe jeho písomnej žiadosti zo dňa 23.10.2022 nečinný, pretože žalovaný o jeho žiadosti v zákonom stanovenej lehote (ani po jej márnom uplynutí) nerozhodol, t. j. nevydal písomné rozhodnutie.

28. Nečinnosť orgánu verejnej správy ako nezákonný negatívny jav nastáva vtedy, keď príslušný orgán vo veci nekoná, aj keď podľa zákona má povinnosť konať. V konaní o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy správny súd neposudzuje, či žalobca v zmysle zákona (v tomto prípade Zákona o sociálnom poistení) naplnil materiálne predpoklady pre úspech v konaní o priznaní uplatnenej dôchodkovej dávky (invalidný dôchodok), ale posudzuje otázku, či žalovaný mal v preskúmanom prípade zákonnú povinnosť konať a vo veci meritórne rozhodnúť, t. j. vydať písomné rozhodnutie. Predmetom konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy nie je skúmanie a posudzovanie otázky, či žalobca bol ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy na svojich právach a právom chránených záujmoch, ale tvrdená bezdôvodná nečinnosť tohto orgánu verejnej správy. Predpokladom úspešnosti takejto správnej žaloby je zistenie, že orgán verejnej správy je nečinný, t. j. nekoná, hoci podľa zákona povinnosť konať má a takáto pasivita orgánu verejnej správy je v rozpore s konkrétnym ustanovením právnej normy, ktorá ho oprávňuje a súčasne aj zaväzuje konať a rozhodnúť.

29. V preskúmvanej veci však vydanie rozhodnutia s náležitosťami podľa § 209 Zákona o sociálnom poistení, ktorého sa domáha žalobca, príslušné procesné normy žalovanému neprikazujú. Podľa § 184 Zákona o sociálnom poistení sa dávkové konanie začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby, ktorá si uplatnila nárok na dávku a nárok na výplatu dávky. Na rozdiel od všeobecnej úpravy začatia správneho konania podľa § 18 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Správny poriadok“), ktorý rozlišuje dva spôsoby začatia konania, a to na návrh účastníka konania alebo na podnet orgánu verejnej správy, ide teda výlučne o návrhové konanie. V konaní podľa Zákona o sociálnom poistení sa však Správny poriadok s poukazom na § 172 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. neaplikuje. Podľa § 172 ods. 3 písm. a) Zákona o sociálnom poistení dávkovým konaním je konanie o dávkových veciach sociálneho poistenia. Konanie o dôchodkovej dávke - invalidnom dôchodku (§ 65 a nasl. Zákona o sociálnom poistení) takýmto dávkovým konaním nepochybne je. Dávkové konanie sa teda začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby. Žiadosť je právny úkon, pre ktorý je zákonom predpísaná osobitná forma ako esenciálna náležitosť prejavu vôle fyzickej osoby, ktorá tento úkon robí. Ustanovenie § 184 ods. 5 veta prvá Zákona o sociálnom poistení ustanovuje túto osobitnú formu žiadosti tak, že sa podáva na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou. Je potrebné konštatovať, že vzhľadom na to, že táto náležitosť žiadosti je expressis verbis stanovená v Zákone o sociálnom poistení, je potrebné v plnom rozsahu trvať na splnení tejto náležitosti žiadosti o priznanie dávky. Od tejto formy žiadosti sa následne odvíjajú aj ďalšie právne skutočnosti, okrem iného, že za deň začatia konania o dôchodkových a úrazových dávkach sa považuje deň spísania žiadosti o dávku príslušnou pobočkou.

30. Zákon o sociálnom poistení teda v prípade dávkového konania stanovuje špeciálnu právnu úpravu pri začatí konania, ktorá sa týka formy žiadosti fyzickej osoby na uplatnenie príslušnej dávky, ako aj dňa začatia konania o dôchodkových a úrazových dávkach, a to na rozdiel od konania v nedávkových veciach. Žiadateľ o dávku dôchodkového poistenia, t. j. aj invalidného dôchodku, je povinný na to, aby začalo konanie o uplatnenej dávke, v súlade s § 184 ods. 5 veta prvá

zákona o sociálnom poistení podať žiadosť o priznanie dôchodkovej dávky na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou. V preskúmanej príhode však žalobca vyššie uvedeným zákonom stanoveným spôsobom nepostupoval a žiadosť o dôchodkovú dávku nepodal na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou. Z uvedeného vyplýva, že konanie o priznanie dôchodkovej dávky (invalidného dôchodku) nezačalo. Žalovaný tak nemal povinnosť vydať akékoľvek rozhodnutie vo veci a nezačala ani plynúť lehota na vydanie písomného rozhodnutia v zmysle § 210 ods. 2 Zákona o sociálnom poistení. Žalovaný teda postupoval správne, keď po doručení neformálnej žiadosti (t. j. žiadosti, ktorá nebola podaná na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou) žalobcu o priznanie invalidného dôchodku zo dňa 23.10.2022 neformálnym listom zo dňa 28.11.2022 informoval žalobcu, že pre vydanie rozhodnutia o dôchodkovej dávke je potrebné, aby o ňu požiadal predpísaným spôsobom v súlade so Zákomom o sociálnom poistení, pričom o podmienkach nároku na invalidný dôchodok, ako aj o spôsobe uplatnenia nároku na invalidný dôchodok, bol opakovane informovaný žalovaným. Žalovaný zároveň žalobcu informoval o tom, že vzhľadom na to, že podaním zo dňa 23.10.2022 nepožiadaval o invalidný dôchodok tak, ako to vyžaduje § 184 ods. 1 a 5 Zákona o sociálnom poistení, nemôže byť v predmetnej veci vydané rozhodnutie. Na základe vyššie uvedených skutočností správny súd konštatuje, že žalovaný poskytol žalobcovi náležité poučenie tak, aby neutrpel na svojich právach, resp. aby mohol svoje práva vyplývajúce mu z ustanovení Zákona o sociálnom poistení využiť. Žalobca mal teda vedomosť o tom, že aj opätovnú žiadosť o priznanie invalidného dôchodku je možné podať len zákonom predpísaným spôsobom, a to na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou, čo však žalobca neurobil.

31. Z tvrdenia žalobcu uvedeného v správnej žalobe, z vyjadrenia žalovaného k správnej žalobe, ako aj z administratívneho (posudkového) spisu vyplýva, že žalobca kvalifikovanou formou (na predpísanom tlačive) podal žiadosť dňa 08.08.2016, na základe ktorej začalo administratívne konanie o žiadosti o priznanie invalidného dôchodku, v ktorom konaní bolo vydané rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy dňa 01.07.2016 a rozhodnutie druhostupňového orgánu verejnej správy dňa 08.12.2016, ktoré boli predmetom preskúmania správnym súdom (Krajským súdom v Žiline), výsledkom ktorého konania bolo vydanie Rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 24Sa/1/2017 zo dňa 24.04.2017 a následne Rozsudku kasačného súdu (Najvyššieho súdu SR) č. k. 10Sk/7/2017 zo dňa 22.05.2019. Z vyjadrenia žalovaného tiež vyplýva, že žalobca podal formalizovanú žiadosť o invalidný dôchodok aj dňa 04.11.2019, o ktorej bolo rozhodnuté rozhodnutím prvostupňového orgánu verejnej správy č. 630 222 6458 0 zo dňa 11.06.2020 tak, že žiadosť žalobcu o invalidný dôchodok bola zamietnutá, pričom v odvolacom konaní bolo uvedené rozhodnutie potvrdené rozhodnutím generálneho riaditeľa žalovaného č. 630 222 6458 0 zo dňa 31.07.2020. Rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy zo dňa 11.06.2020 bolo predmetom súdneho prieskumu na základe podanej správnej žaloby, o ktorej Krajský súd v Žiline ako správny súd rozhodol Uznesením č. k. 26Sa/25/2020 zo dňa 02.09.2021 tak, že žalobu odmietol, pričom po podaní kasačnej sťažnosti žalobcu Najvyšší súd SR kasačnú sťažnosť zamietol Uznesením č. k. 7Ssk/108/2021 zo dňa 23.02.2022.

32. Vzhľadom na to, že žiadosť žalobcu o invalidný dôchodok zo dňa 23.10.2022 nebola podaná zákonom stanoveným spôsobom tak, ako to vyžaduje ust. § 184 ods. 5 Zákona o sociálnom poistení, t. j. na tlačive predpísanom Sociálnou poisťovňou, nedošlo k začatiu administratívneho (dávkového) konania, a preto meritórne rozhodnutie o takejto žiadosti nemohlo byť vydané a nezačala ani plynúť zákonná lehota na vydanie rozhodnutia v zmysle § 210 ods. 2 Zákona o sociálnom poistení. Keďže na základe podania žalobcu zo dňa 23.10.2022 administratívne konanie nebolo začaté, orgán verejnej správy (žalovaný) nemal povinnosť vo veci konať, ani vydať rozhodnutie, a preto nie je možné konštatovať nečinnosť žalovaného ako orgánu verejnej správy. V preskúmanom prípade teda nebola splnená podmienka uvedená v § 3 ods. 1 písm. d) SSP a to, že orgán verejnej správy protiprávne nepokračuje v začatom administratívnom konaní, pretože administratívne konanie v tomto prípade ani nezačalo.

33. Pokiaľ žalobca v správnej žalobe tvrdil, že ustanovenie § 184 ods. 5 Zákona o sociálnom poistení neurčuje, že opakovaná žiadosť o invalidný dôchodok sa opäť musí podať na predpísanom tlačive, správny súd uvádza, že toto tvrdenie nemá oporu v zákone, keďže Zákon o sociálnom poistení v citovanom ustanovení (§ 184 ods. 5) nerozlišuje medzi prvou žiadosťou, ktorou si žalobca uplatnil nárok na dávku a opakovanou žiadosťou, ktorou si žalobca uplatnil nárok na tú istú dávku. Z citovaného ustanovenia § 184 ods. 5 Zákona o sociálnom poistení vyplýva, že žiadosť o priznanie dávky sa podáva na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou, pričom uvedené ustanovenie je nutné jednoznačne vykladať v tom zmysle, že každá žiadosť o priznanie dávky (t. j. aj opakovaná žiadosť) sa podáva na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou. Pokiaľ orgán verejnej správy o žiadosti, ktorá bola podaná zákonom stanoveným spôsobom (t. j. na predpísanom tlačive), právoplatne rozhodne a žalobca podá ďalšiu (opakovanú) žiadosť o priznanie tej istej dávky, jedná sa o novú žiadosť, na ktorú sa vzťahujú

rovnaké kvalitatívne požiadavky (aj čo sa týka jej formy), ako na akúkoľvek inú žiadosť. To znamená aj požiadavka, aby bola žiadosť o priznanie dávky podaná na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou. Túto podmienku však žalobca pri podaní žiadosti zo dňa 23.10.2022 jednoznačne nespĺnil. Podanie tejto neformálnej žiadosti nevyvolalo žiadne účinky, t. j. ani účinok začatia administratívneho konania, v dôsledku čoho orgánu verejnej správy (žalovanému) nevznikla ani povinnosť o takejto žiadosti rozhodovať, t. j. vydať rozhodnutie v zmysle § 209 Zákona o sociálnom poistení v lehote stanovenej v § 210 ods. 2 Zákona o sociálnom poistení.

34. Správny súd pre úplnosť uvádza, že žalobca sa mylí, ak deň začatia konania (§ 185 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení) stotožňuje s dňom uplatnenia nároku v zmysle § 185 ods. 3 Zákona o sociálnom poistení.

35. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti správny súd nezistil nečinnosť žalovaného, a preto žalobu s poukazom na § 249 SSP zamietol.

36. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP a contrario, podľa ktorého má právo na náhradu trov konania v správnom súdnictve len taký žalobca, ktorý bol v konaní celkom alebo sčasti úspešný. V tomto prípade žalobca nebol v konaní úspešný, a preto mu správny súd právo na náhradu trov konania nepriznal. Správny súd nezistil podmienky pre rozhodnutie o náhrade trov konania podľa § 168 S

SP. Žalovaný si napokon náhradu trov konania ani neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú je možné podať prostredníctvom Správneho súdu v Banskej Bystrici na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v lehote jedného mesiaca odo dňa jeho doručenia.

V kasačnej sťažnosti je potrebné uviesť všeobecné náležitosti podania podľa § 57 SSP, t.j. ktorému správne súdu je podanie určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania. Ďalej sa v kasačnej sťažnosti musí uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len „sťažnosť body“) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonné odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g) až i) SSP sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podanie pred správnym súdom.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní zastúpený advokátom.

Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Uvedená povinnosť neplatí, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho k na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konanie o správnej žalobe podľa § 6 ods. 1 písm. c) alebo d) SSP,
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správny súd do 10 dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.